

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית - אגף שפות
הפיקוח על הוראת העברית בקדם-יסודי וביסודי

תלקיט טקסטים

להערכת שטף הקריאה

תשפ"ב, 2021

"קול קורא"

מבדק להערכת שטף הקריאה
בבית הספר היסודי

תוכן העניינים

3	מפרט הטקסטים
4	השכלול
5	בחדר של תום
6	הכדור הקטן
7	הכדור הקטן, גרסה מוקלת
8	חוטב העצים
9	חוטב העצים, גרסה מוקלת
10	הנחשים והקיפוד
12	העוגה
15	העוגה, גרסה מוקלת
16	הקמצן
17	האיכר והמלך
18	שושנת סין
19	כמה רגליים לעגור?
20	גנב העוגיות
21	אגדת הירדן
22	מפרט שאלות לניטור הבנה
23	טופס תיעוד
25	רשימת מקורות

מפרט הטקסטים

שם הטקסט	מאפייני הטקסט	מספר מילים	כתיב	רמת קריאות
1. השבלול	טקסט סיפורי	77	מנוקד	סוף כיתה א
2. בחדר של תום	טקסט סיפורי	44	מנוקד	תחילת כיתה ב
3. הכדור הקטן	טקסט סיפורי	115	מנוקד	סוף כיתה ב
4. הכדור הקטן	גרסה מוקלת	69	מנוקד	סוף כיתה ב
5. חוטב העצים והגרזן	טקסט סיפורי	124	מנוקד	תחילת כיתה ג
6. חוטב העצים והגרזן	גרסה מוקלת	89	מנוקד	תחילת כיתה ג
7. הנחשים והקיפוד	טקסט סיפורי	145	מנוקד	סוף כיתה ג
8. העוגה	טקסט סיפורי	163	לא מנוקד	סוף כיתה ג
9. העוגה	גרסה מוקלת	152	לא מנוקד	סוף כיתה ג
10. הקמצן	טקסט סיפורי	166	לא מנוקד	תחילת כיתה ד
11. האיכר והמלך	טקסט סיפורי	180	לא מנוקד	סוף כיתה ד
12. שושנת סין	טקסט סיפורי	227	לא מנוקד	תחילת כיתה ה
13. כמה רגליים לעגור?	טקסט סיפורי	219	לא מנוקד	סוף כיתה ה
14. גנב העוגיות	טקסט סיפורי	264	לא מנוקד	תחילת כיתה ו
15. אגדת הירדן	טקסט סיפורי	264	לא מנוקד	סוף כיתה ו

השִׁבְלוֹל

בְּקֹר אֶחָד יָצָא שִׁבְלוֹל לְטִיּוֹל. הוּא זָחַל לְאֵט-לְאֵט.
בְּדַרְךְ פָּגַשׁ אֶרְנָב. "שָׁלוֹם", אָמַר הַשִּׁבְלוֹל, "רוּצָה לְטִיֵּל
אֶתִּי?"

"לֹא", עָנָה הָאֶרְנָב, "אַתָּה הוֹלֵךְ לְאֵט וְאֲנִי מְהִיר
יֹתֵר".

חָשַׁב הַשִּׁבְלוֹל לְעֲצָמוֹ: "יּוֹם-יּוֹם אֲנִי סוֹחֵב אֶת הַבַּיִת
שְׁלִי עַל הַגֵּב. אִם לֹא הִיִּיתִי סוֹחֵב אוֹתוֹ עַל גְּבִי, בְּטַח
הִיִּיתִי מְהִיר כְּמוֹ הָאֶרְנָב".

לְפִתְעַ הוֹפִיעַ חֲתוּל, נֶעְמַד מוֹל הַשִּׁבְלוֹל וְשָׁלַף אֶת
צַפְרָנָיו. נִבְהַל הַשִּׁבְלוֹל וּמִיד הִסְתַּתֵּר בְּתוֹךְ בַּיִתּוֹ.
הִסְתַּלֵּק הַחֲתוּל, וְהַשִּׁבְלוֹל שָׂמַח וְחָשַׁב: "אֵיזָה מְזֹל
שֶׁהַבַּיִת שְׁלִי תָמִיד אֶתִּי".

בְּחֶדֶר שֶׁל תּוֹם

בְּחֶדֶר שֶׁל תּוֹם מִמָּשׁ בְּלָגָן :

גְּרִבִּים, נַעֲלִים, חֲלָצוֹת וּמְכַנְסִים –

הַכֵּל, הַכֵּל מִפֶּזֶר עַל הַרְצָפָה.

אֵין מָקוֹם לְדָרֶךְ וְאֵין מָקוֹם לְשֶׁבֶת,

הַשֶּׁלְחָן נַעֲלָם וְהַמָּטָה מְסֻתָּרָת.

נִירוֹת בְּכָל מָקוֹם,

וּבְכַנְיָסָה – מִמָּשׁ מַחְסוֹם.

אָבֵל –

הָאָרוֹן נָקִי וּמְסֻדָּר,

כִּי הֵרִי לֹא נִשְׁאַר בּוֹ

שׁוֹם דְּבָר!

הפדור הקטן

לי, יאן וצ'ו שחקו בכדור קטן. לפתע נפל הכדור, התגלגל
ונפל לתוך בור צר באדמה.

לי דחף את ידו ונסה להוציא את הכדור, אבל הבור היה
עמק.

"היד שלי ארכה יותר", אמר יאן והכניס את ידו לתוך
הבור. אבל גם ידו לא הייתה ארכה מספיק.

הסתכלו לי ויאן זה בזה ושאלו: "איפה צ'ו? לאן הוא
הלך? למה הוא לא עוזר להוציא את הכדור מהבור?"
באותו הרגע הגיע צ'ו ובידיו שני דליים מלאים מים.
"מה אתה עושה?" שאלו השניים.

צ'ו שפך את המים לתוך הבור. והנה, כמו קסם, צף הכדור
הקטן, עלה עם המים ויצא מן הבור.

"לפעמים צריך לחשב בצורה יצירתית", אמר צ'ו. הוא
תפס את הכדור ומסר אותו לחבריו. "בואו, נמשיך
לשחק".

הפדור הקטן

לי, יאן וציו שחקו בכדור קטן. לפתע נפל הכדור לבור.
לי דחף את ידו ונסה להוציא את הכדור, אבל לא הצליח
כי הבור היה עמוק.

נסה גם יאן ולא הצליח.

אמר ציו: "יש לי רעיון!". הלך והביא שני דליים מלאים
מים.

"מה אתה עושה?" שאלו השניים.

ציו שפך את המים לתוך הבור. והנה, כמו קסם צף הכדור
הקטן ועלה עם המים.

ציו תפס את הכדור ומסר לחבריו.

חוטב העצים והגרזן

חוטב עצים עני הלך על הגנש ובידו גרזן עץ ישן. לפתע נפל
הגרזן אל מי הנָהר הגועש.

חוטב העצים עמד והסתכל על המים בעצב. לא היה לו כסף
לקנות גרזן חדש ובלי גרזן לא יוכל לעבד ולהתפרנס.
פתאום יצאה מהמים פיה ובידה גרזן מזהב.

"האם זהו הגרזן שלך?"

חוטב העצים הסתכל על הגרזן ואמר: "לא, זה לא הגרזן שלי".
הפיה צללה לתוך המים ויצאה ובידה גרזן מכסף. "האם זהו
הגרזן שלך?" שאלה.

חוטב העצים נענע בראשו ואמר: "גם זה לא הגרזן שלי". הפיה
חזרה אל המים ויצאה עם גרזן העץ הפשוט. "הו, זה הגרזן
הישן והטוב שלי", אמר חוטב העצים בשמחה, "ותודה רבה! כָּבֵר
חשבת שיהוא אבד לי..."

הפיה חיכה אל חוטב העצים ואמרה: "אתה איש ישר, כל
שלשת הגרזנים שלך".

חוטב העצים והגרזן

חוטב עצים עָנִי הֵלֵךְ עַל גֶּשֶׁר וּבִידוֹ גֵרְזֵן עֵץ יָשָׁן. לִפְתֹּעַ נָפַל
הַגֵּרְזֵן אֶל הַנְּהָר.

חוטב העצים עָמַד וְהִסְתַּכֵּל עַל הַמַּיִם בְּעֵצָב, כִּי לֹא הָיָה לוֹ
כֶּסֶף לְקִנּוֹת גֵּרְזֵן חֲדָשׁ.

פְּתֹאֹם יֵצְאָה מִהַמַּיִם פִּיָּה וּבִידָהּ גֵּרְזֵן מְזֻהָב.

”הֲאֵם זֶהוּ הַגֵּרְזֵן שְׁלֶךְ?”

חוטב העצים הִסְתַּכֵּל עַל הַגֵּרְזֵן וְאָמַר: ”לֹא, זֶה לֹא הַגֵּרְזֵן
שְׁלִי”.

הַפִּיָּה צָלְלָה לְתוֹךְ הַמַּיִם וַיֵּצְאָה עִם גֵּרְזֵן הָעֵץ הַפְּשׁוּט. ”הוֹ,

זֶה הַגֵּרְזֵן שְׁלִי”, אָמַר חוטב העצים, ”וּתוֹדָה רַבָּה!”

הַפִּיָּה חִיכָה וְאָמְרָה: ”אַתָּה אִישׁ יָשָׁר, אֲתָנוּ לָךְ גַּם אֶת

הַגֵּרְזֵן שְׁלֶךְ וְגַם אֶת גֵּרְזֵן הַזֶּהָב”.

הנחשים והקפוד

קפוד הלך בשדה וחפש בית חדש. לפתע ראה מערה גדולה ובה
זוג נחשים.

קפל הקפוד את קוציו הדוקרניים ושאל: "האם במקרה יש לכם
חדר להשכרה?"

ראו הנחשים את הקפוד החמוד ואמרו: "זוהי מערה גדולה
ויפה. חדר אין לנו, אבל יש כאן מקום לכלנו".

נכנס הקפוד למערה ומיד סמר את קוציו.

"איי!" קראה הנחשית, "הקוצים שלך ממש דוקרים".

"סליחה", אמר הקפוד והמשיך להסתובב במערה.

"איי!" קראה הנחשית, "תזהר עם הקוצים שלך!".

הקפוד התעלם מהנחשית והמשיך להסתובב במערה עם קוצים
שלופים.

ראו הנחשים שהקפוד דוקר אותם שוב ושוב ובקשו ממנו לעזוב
את המערה שלהם.

"הו", אמר הקפוד, "אתם בכלל לא מפריעים לי. המערה גדולה
ויפה. יש בה מקום לכלנו. אין שום סבה שאקום ואחפש לי בית
חדש".

לנחשים לא הייתה ברירה. הם זחלו החוצה מהמערה ויצאו אל
השדה לחפש לעצמם בית חדש.

ומאז ועד היום הנה, כאשר הקפוד פוגש בנחש הוא מיד מסמר
את קוציו.

העוגה

חתול וכלב טיילו להנאתם. פתאום ראו עוגה נפלאה – עוגת שוקולד עם קרם ודובדבנים.

”הממ...”, נהם החתול, ”איזו עוגה נפלאה”.

”הממ...”, נהם הכלב, ”עוגה נהדרת”.

”העוגה שלי!” אמר החתול, ”אני ראיתי אותה ראשון”.

”העוגה שלי”, נבח הכלב, ”אני הרחתי אותה לפניך”.

כך רבו החתול והכלב.

במקרה עבר במקום שועל ערמומי. הסתכל על העוגה ואמר: ”מה

הבעיה? אחלק את העוגה ביניכם – כך לא תריבו”.

”רעיון נפלא”, הסכימו החתול והכלב.

השועל בָּצַע את העוגה. אבל אזי לאותה צרה: חלק אחד גדול וחלק שני קטן.

”לא טוב”, אמר השועל. ”זו חלוקה לא הוגנת”, ומייד נגס בעוגה

והסביר: ”אני אוכל מהחצי הגדול כדי ששני חלקי העוגה יהיו שווים”.

נגס ונגס עד שהחלק הגדול נֶעְשָׂה קטן מדי.

”לא טוב”, אמר השועל שוב ומייד נגס מהחלק השני. אכל וזלל עד

שהחלק הזה נעשה קטן מהחלק הראשון.

כך נגס השועל עוד ועוד עד שלא נותרו מהעוגה אֶלָּא שני פירורים

קטנים.

”מה עשית?” כעסו עליו החתול והכלב.

הסתכל השועל על פירורי העוגה וצחק: ”מה אתם עושים עֲנִיָּן מכמה

פירורים?” והלך לדרכו.

העוגה

כלב וחתול טִילוּ לְהִנָּאתָם. פתאום ראו עוגת שוקולד ודובדבנים
נפלאה.

"איזו עוגה נפלאה", אמר הַחַתּוּל.

"עוגה נהדרת", נבח הכלב.

"העוגה שלי!" יָלַל הַחַתּוּל.

"אני הרחתי אותה קודם", נבח הכלב.

כך רבו הַחַתּוּל והכלב.

במקרה עבר במקום שועל ערמומי. הסתכל על העוגה ואמר:

"מה הבעיה? אחלק את העוגה ביניכם – כך לא תריבו".

"רעיון נפלא", הסכימו הַחַתּוּל והכלב.

השועל בצע את העוגה. אבל אזי לאותה צרה: חלק אחד גדול

וחלק שני קטן.

"לא טוב", אמר השועל. "זו חלוקה לא הוגנת", ומייד נגס בחלק

הגדול של העוגה כִּדֵּי ששני חלקי העוגה יהיו שווים. נגס ונגס עד

שהחלק הגדול נֶעְשָׂה קטן מֵדֵי.

"לא טוב", אמר השועל. "שוב שני החלקים אינם שווים". ומייד

נגס גם מהחלק השני. אכל וזלל עד שהחלק הגדול נעשה קטן

מהחלק הראשון.

כך נגס השועל עוד ועוד עד שנותרו מהעוגה רק שני פירורים

קטנים.

"מה עשית?" כעסו החתול והכלב.

הסתכל השועל על הפירורים וצחק: "מה אתם עושים עניין

מכמה פירורים?" והלך לדרכו.

הקמצן

איש עשיר וקמצן החליט לטמון את כל הזהב שלו בחצר ביתו. הוא חפר בור עמוק וטמן בו את הזהב.

מדי יום הלך העשיר אל המקום שבו טמן את הכסף. הוא חפר שוב את הבור, הוציא את הזהב וספר את המטילים. "אחד, שניים... מאה... מאתיים... כולם פה! איזה מזל! אף אחד לא גנב את הזהב שלי", חשב העשיר לעצמו.

יום אחד הבחין בו גנב. באישון לילה התגנב אל החצר, חיפש באדמה ולקח את מטילי הזהב.

בבוקר הגיע העשיר כהרגלו לספור את מטילי הזהב שלו. ראה את הבור הריק וקרא: "אוי ואבוי! שדדו אותי!".

עבר במקום איש אחד. הוא ראה את העשיר האומלל ושאל אותו: "מדוע לא שמרת את מטילי הזהב בבית? מדוע אתה שומר אותם ולא משתמש בהם?".

"מה פתאום!" קרא העשיר הקמצן, "לעולם לא הייתי משתמש במטילי הזהב! בחיים לא הייתי מבזבז אותם!".

האיש לקח אבן גדולה והניח אותה בתוך הבור. "אם כך, למטילי הזהב שלך אין כל ערך. אתה יכול להפסיק לבכות עליהם. אם הבור ריק או מלא – ערכו (הוא שווה) בדיוק אותו הדבר".

האיכר והמלך

איכר אחד רעה את הכבשים שלו באחו. הוא ישב תחת עץ וחילל שיר רועים עליז בחלילו.

לפתע הגיעה מרכבה אל האחו. במרכבה ישב הוד מעלתו המלך. אבל האיכר לא הכיר את המלך ולא זיהה אותו.

המלך הסתכל על האיכר ואמר: "אני רואה שיש לך מצב רוח ממש טוב היום".

"הו... כן!", ענה האיכר, "יש לי מצב רוח מצויין". והוא הוסיף: "אני בטח יותר מאושר מהמלך...".

"וואו", נדהם המלך, "האם תוכל להוכיח שאתה יותר מאושר מהמלך?".

האיכר חייך, הצביע בידו על האחו ועל הכבשים. "הבט, מה יכול לעשות אדם למאושר? אחו ירוק, שמיים כחולים, כבשים רועות בשדה להנאתן, ציפורים מצייצות... ויש לי בית קטן ונעים, אישה אוהבת, ילדים טובים. מה אני צריך יותר מזה? אני אדם מאושר".

המלך התפלא: "עדיין, האם אתה יותר מאושר מהמלך?".

האיכר צחק: "בהחלט. המלך המסכן, כמה דאגות יש לו על הראש. היודע אתה, אדוני, כמה מסובך לנהל את ענייני המדינה? לדאוג לאזרחים, לבריאות, לביטחון, לחינוך... זה ממש כאב ראש!".

המלך לחץ ידו של האיכר ואמר: "איש יקר, אני המלך. אני אומר לך שאתה גם חכם וגם מאושר. אני שמח שבארצי יש אזרחים נפלאים כמוך".

שושנת סין

סיפורנו זה הוא סיפורו העצוב של זוג הקוקיות וו וקו.
מדי שנה בשנה, עם בוא האביב, היו בני הזוג מגיעים מן הארצות החמות אל
ארץ הפרחים, שם הייתה קו מטילה את ביציה.
וו וקו אהבו מאוד זה את זה וזו את זה. בכל שנה, כאשר היו וו וקו מגיעים אל
ארץ הפרחים, הם היו מתיישבים על הענף האהוב עליהם. שם היו מבליים שעות
ארוכות, הומים מאהבה, מקור נושק למקור.
יום אחד, כשפרחה קו מן הענף כדי לחפש לה קן שבו תטיל את ביציה, פגעה בה
אבן שיידה אחד מנערי המקום.
כל אותו הזמן ישב וו על הענף וקרא לקו. ימים רבים חיכה לה, אך היא לא
שבה. וו מיאן לעזוב את הענף.
ציפורים אחרות ניסו לעזור לו ועודדו אותו לחפש לו מזון, אולם הוא סירב
לאכול, וטעם רק מעט קדי שיספיקו לו כוחותיו לחזור אל הארצות החמות.
כעבור שנה, עם בוא האביב, חזר וו אל אותו ענף, ושר בכל ליבו שיר געגועים
לקו אהובתו. הוא לא הפסיק לשיר, עד שקולו נצרך ושירו נשמע גם ומחוספס.
יום ולילה לא חדל לקרוא לה, עד אשר נפצע גרונו, וטיפה מדמו טפטפה לאדמה.
ובשנה השלישית, כשאך הגיע האביב, הופיע צמח חדש לרגלי העץ שעליו ישב וו.
הצמח לבש פרחים אדומים, והאנשים כינוהו בשם "שושנת סין".
מאז, מדי שנה בשנה, עם בוא האביב, פורחת שושנת סין, והפרחים האדומים
והגדולים האלה מזכירים לנו את וו האוהב ואת קריאתו מלאת געגועים
לאהובתו.

כמה רגליים לעגור?

האדון לְאוֹנָה היה סוחר עשיר בעיר פירנצה שבאיטליה. בביתו עבד נער צעיר ששימש טבח, ושמו מַרְקוֹ.

פעם היו לְאוֹנָה אורחים, והטבח מַרְקוֹ בישל להם עֶגוֹר. התבשיל הפיץ ריח נהדר, ומַרְקוֹ לא התגבר על יצרו, כרת אחת מרגלי העגור ואכל אותה. כשהוגש התבשיל לשולחן, הרגיש לְאוֹנָה שחסרה אחת מרגליו. מייד פנה לטבח ושאל אותו היכן הרגל השנייה. מַרְקוֹ השיב ללא היסוס: "אדוני, לעגורים יש רק רגל אחת".

כעס אדוניו וצעק: "מה אתה מדבר? לכל העופות שתי רגליים, וגם לעגורים!" אך מַרְקוֹ עמד על שלו ואמר: "העגור איננו כמו כל העופות, הוא יוצא מן הכלל, יש לו רק רגל אחת".

לְאוֹנָה לא רצה להמשיך בוויכוח לפני אורחיו, אך הוא לא שכח את הדבר. למוחרת לקח שני סוסים, אחד לעצמו ואחד לנער המטבח, והם יצאו לשדה השעה הייתה מוקדמת מאוד. בהגיעם לנהר ראו על חופו קבוצת עגורים, שעדיין ישנו.

כמנהג העגורים הם ישנו נשענים על רגלם האחת, בעוד האחרת מקופלת מתחת לגופם.

"רְאֵה, אדוני", אמר מַרְקוֹ, "יש להם רגל אחת בלבד, כפי שאמרתי לך". "חכה רק רגע", אמר לְאוֹנָה.

הוא התקרב לעופות וצעק "הו-הו!" העגורים התעוררו בבהלה, הורידו את רגלם השנייה לארץ, פרשו כנפיים ועפו. "ומה אתה אומר עכשיו?", שאל האדון.

"אדוני, אילו גם אתמול היית קורא הו-הו לעגור, בוודאי גם הוא היה מושיט את רגלו השנייה".

תשובה זו הצחיקה את לְאוֹנָה עד כדי כך שסלח לנער.

גנב העוגיות

אישה אחת חיכתה בשדה התעופה. נותרו לה שעות ארוכות עד לטיסה, ולכן הלכה לקנות ספר באחת מחנויות שדה התעופה. היא קנתה גם שקית עוגיות ומצאה מקום להתיישב.

האישה הייתה שקועה בספרה, אבל ראתה בזווית העין את האיש היושב לידה. בחוצפה שאין כדוגמתה לקח האיש עוגייה או שתיים מהשקית שלה שהונחה ביניהם. היא ניסתה להתעלם ממנו ולא לעשות סיפור מהעניין. גם היא לקחה עוגייה מהשקית. היא המשיכה לכרסם את העוגיות והסתכלה בשעון. גנב העוגיות החצוף, עז המצח, המשיך לחסל את העוגיות שלה, והיא חשה שעצבנותה הולכת וגוברת ככל שהדקות עוברות. היא חשבה לעצמה: "אם לא הייתי כל כך נחמדה, כבר הייתי מראה לו". על כל עוגייה שהיא לקחה - גם הוא לקח אחת.

כשנותרה רק עוגייה אחת, היא תהתה מה יעשה עכשיו. בחיוך על פניו לקח את העוגייה האחרונה ושבר אותה לשתיים. הוא הציע לה חצי בעודו אוכל את החצי האחר.

היא חטפה אותו ממנו וחשבה... "הוואו... לבחור הזה יש חוצפה! ... הוא כל כך גס רוח, אפילו תודה לא אמר!".

מעולם לא הייתה כל כך עצבנית. האישה נאנחה בהקלה כשנקראה לטיסה שלה. היא אספה את חפציה והלכה לשער, כשהיא מסרבת אפילו להעיף מבט לכיוונו של הגנב כפוי הטובה והחצוף.

היא עלתה על המטוס ושקעה במושבה. אז החליטה לחזור לספרה, שכמעט סיימה. כשהושיטה יד לתיקה, התנשמה בהפתעה. שם הייתה שקית העוגיות שלה, מונחת מול עיניה.

האיש הזר קנה שקית זהה לזו שלה בחנות שבשדה התעופה.

"אם העוגיות שלי כאן", הבינה בייאוש, "זה אומר שהעוגיות ההן היו שלו! הוא

התחלק איתי בעוגיות שלו ולא אכל את אלה שלי...".

"כבר מאוחר מדי בשביל להתנצל", הבינה בעצב.

היא זו שהייתה גסת הרוח, כפויית הטובה, גנבת העוגיות.

אגדת הירדן

פעם, כך האגדה מספרת לנו, לא היה נהר הירדן בארץ. שלושה נהרות זרמו להם במרומי הגליל: שם האחד **חַצְבְּנִי**, שם השני **בְּנִיאָס**, ושם השלישי – **דן**. זרמו הנהרות זה לצד זה ומעולם לא נפגשו כי תמיד רבו והתווכחו ביניהם מי החשוב והטוב מכולם.

החַצְבְּנִי היה טוען שבכל חורף הוא מתמלא ועולה על גדותיו. ה**בְּנִיאָס** היה אומר שהוא הגדול מכולם. הדן היה אומר שמימיו קרירים ונעימים ביותר. וכך היו שלושת הנהרות רבים ביניהם, מתווכחים וגועשים. יום אחד החליטו שלושת הנהרות להביא את דבריהם לפני שופט שיחליט מי הצודק. בגליל ישב אז קאדי (שופט) נכבד וחכם. פנו אליו הנהרות והוא הסכים לשפוט ביניהם. בא השופט, וישב על תל שעמד בין השלושה. זרמו הנהרות מסביב לתל וגעשו. השמיעו הנהרות את טענותיהם. ושוב החלו מתווכחים ורבים. מימיהם געשו וניתזו לכל עבר בלהט הוויכוח, אבנים הושלכו מקרקעית הנהרות והבריחו את הציפורים שבסבך הירוק, והמים הקרירים התחממו ונעשו עכורים.

הקשיב השופט לנהרות שלרגלי התל ושקע בהרהורים עמוקים. לבסוף פנה אליהם ואמר: "אכן, צודקים אתם. לכל אחד מכם יש מעלות משלו".

"אמור לנו אתה מי הטוב בינינו – ושוב לא נריב!", ביקשו הנהרות מן השופט.

"כל אחד מכם יש לו מעלות משלו", חזר ואמר השופט. "ועל כן, אם תתחברו ותהיו לנהר אחד, יהיה הוא לנהר הטוב ביותר. מימיו יהיו מרובים בחורף, קרירים ונעימים, זרמו שוטף, אפיקו מוריק; ושם נאה נקרא לו – **ירדן**".

אכן, דברי חוכמה וטעם אמר השופט החכם. וכך זרמו כל הנהרות, ירדו למקום אחד והיו לנהר חדש – נהר רחב ידיים שאפיקו נאה ומוריק, מימיו קרירים וזרמו עז.

כך, מספרים ערביי הגליל, נוצר נהר הירדן. והמקום שעליו ישב השופט החכם למשפט הנהרות נקרא בפיהם תל אֶלְקָאדִי, שפירושו בערבית תל השופט.

מפרט שאלות לניטור הבנה

שם הטקסט	שאלה אחת לניטור הבנה
בחדר של תום	איך הצליח תום לשמור על ארון מסודר?
הכדור הקטן	מה דעתך על הרעיון של צ'ו?
חוטב העצים והגרזן	מדוע אמרה הפיה לחוטב העצים שהוא אדם ישר?
הנחשים והקיפוד	מה דעתך על התנהגותו של הקיפוד?
העוגה	מה דעתך על התנהגות השועל?
הקמצן	מדוע חשב האיש שאין זה משנה אם הבור של העשיר מלא או ריק כי בכל מקרה הוא שווה אותו הדבר?
האיכר והמלך	מי לדעתך מאושר יותר: האיכר או המלך? מדוע?
שושנת סין	מדוע סירב וו לעזוב את הענף?
כמה רגליים לעגור?	מדוע הצחיקה תשובתו של הטבח את אדון לאוֹנָה?
גנב העוגיות	מדוע הייתה האישה מופתעת? מה הפתיע אותה? כיצד הרגישה האישה אחרי שגילתה ששקית העוגיות לא הייתה שלה?
אגדת הירדן	מה הייתה הצעתו של השופט?

פרופיל שטף קריאה
טופס תיעוד

שם התלמיד: _____

שם הטקסט: _____

מאפייני הטקסט

מספר המילים: _____

גרסה מקורית גרסה מוקלת

מנוקד אינו מנוקד

אם נבחר טקסט בדרגת כיתה שונה – מה היו שיקולי הדעת בבחירת הטקסט?

תיעוד תשובת התלמיד לשאלת ניטור ההבנה

פרופיל שטף הקריאה

☐ בינוני-גבוה – 4 שגיאות ומטה ☐ בינוני-נמוך – 5-9 שגיאות ☐ נמוך – 10 שגיאות ומעלה	מספר השגיאות: _____	דיוק
זמן קריאה בשניות: _____ מספר מילים בדקה: _____ תיאור אופן הקריאה: ☐ גלובלית ברובה ☐ מקוטעת ברובה הערכה התרשמותית מקצב הקריאה: ☐ גבוה ☐ בינוני ☐ נמוך		קצב
הנגנה בהתאם לתוכן ולתחביר: _____ ☐ גבוהה ☐ בינונית ☐ נמוכה		פרוזודיה
מידת ההבנה – ☐ גבוהה – התלמיד הביע את דעתו, נימק אותה על פי הסיפור והתייחס בדבריו לפואנטה. ☐ בינונית – התלמיד הביע דעתו על הדמות בקצרה ומבלי להתייחס לפואנטה. ☐ נמוכה – התלמיד הביע דעתו ללא נימוק או לא קשר את דבריו לסיפור.		הבנה

*סמנו בטבלה בצבע אחד את הרכיבים הדורשים חיזוק ובצבע שונה את הרכיבים החזקים.
 *אם התלמיד מוערך גם בטקסט מנוקד וגם בטקסט שאינו מנוקד יש למלא את הטבלה פעמיים ולהשוות בין הטבלאות.

ציינו :

1. האם קיים פער בין יכולות קריאת הטקסט המנוקד לבין קריאת הטקסט שאינו מנוקד?
2. אם כן, באיזה כתיב נדרש חיזוק? האם המנוקד? או שאינו מנוקד?

אפיון שגיאות נפוצות

אפיון דפוסי ההתמודדות במהלך הקריאה

1. תארו היבטים רגשיים שבאו לידי ביטוי במהלך ביצוע שתי משימות הקריאה –
מוטיבציה, יכולת התמדה בקריאה, השקעת מאמץ והתמודדות במפגש עם מורכבות.
2. תארו היבטים ניהוליים שבאו לידי ביטוי במהלך ביצוע שתי משימות הקריאה –
ויסות קריאה, התאמת אסטרטגיית הקריאה למילה, הפעלה של גמישות וביצוע בקרה.

*אם נערך ניתוח שגיאות, ציינו אילו תשתיות עומדות בבסיס השגיאות:

לשונית ניהולית רגשית

תחומי חוזק

תחומים לחיזוק

רשימת מקורות

הסיפורים: "הכדור הקטן", "חוטב העצים והגרזן", "האיכר והמלך", "הקמצן" ו"העוּגה" באדיבות עיתון הילדים "אצבעוני".

הסיפור "השבלול" לקוח מתוך מבדק קריאה וכתובה בכיתה א, הוצאת ראמ"ה הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך.

הסיפורים: "החדר של תום", "כמה רגליים לעגור?" ו"שושנת סין" לקוחים מתוך מבחני מדף, הוצאת ראמ"ה הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך.

הסיפור "גנב העוגיות" תורגם ממקור לא ידוע. עיבוד: לימור קולן.

הסיפור "אגדת הירדן" נערך ועובד לפי סיפור בעיבודה של דבורה עומר.

עריכת לשון: נילי גרבר <http://www.milabesela.com>